

**ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN BA VÌ
TRƯỜNG TIỂU HỌC MINH QUANG B**

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ, CHỈ ĐẠO NHẪM
NÂNG CAO HIỆU QUẢ SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN
Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC GÓP PHẦN NÂNG CAO
CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC TRONG NHÀ TRƯỜNG**

Tên tác giả : Nguyễn Thị Thu Thủy
Đơn vị công tác : Trường Tiểu học Minh Quang B
Chức vụ : Phó Hiệu trưởng

Năm học 2023 - 2024

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Hội đồng xét duyệt chấm sáng kiến kinh nghiệm cấp cơ sở.

Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tên sáng kiến
Nguyễn Thị Thu Thủy	12/10/1983	Trường Tiểu học Minh Quang B	Phó HT	Đại học	Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường

* **Lĩnh vực áp dụng sáng kiến:** Chuyên môn

- **Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử:**

Năm học 2023 - 2024

* **Mô tả bản chất của sáng kiến:**

Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường

* **Mô tả giải pháp:**

Chỉ đạo đổi mới nội dung và hình thức sinh hoạt chuyên môn, nâng cao chất lượng dạy và học là nhiệm vụ tiên quyết, là trách nhiệm lớn lao của người cán bộ quản lý. Để nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn nhằm bồi dưỡng trình độ chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng sư phạm cho đội ngũ giáo viên, bản thân tôi đã suy nghĩ và áp dụng một số biện pháp chỉ đạo đổi mới sinh hoạt chuyên môn như sau:

2. Các biện pháp chỉ đạo nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn

2.1. Biện pháp 1: Nâng cao vai trò của Phó hiệu trưởng trong công tác chỉ đạo Tổ chuyên môn sinh hoạt.

Ban giám hiệu có vai trò quan trọng trong công tác chỉ đạo Tổ chuyên môn sinh hoạt. Chính vì vậy, phó hiệu trưởng phải nắm được mục đích, yêu cầu của sinh hoạt chuyên môn để chỉ đạo sinh hoạt chuyên môn trở thành hoạt động thường xuyên có chất lượng tại nhà trường và các tổ chuyên môn, tránh tổ chức

một cách hình thức. Qua chỉ đạo và theo dõi các buổi sinh hoạt chuyên môn, phó hiệu trưởng nắm bắt được những vấn đề bất cập và kịp thời tháo gỡ những khó khăn về chuyên môn và có giải pháp phù hợp với đối tượng học sinh, điều kiện nhà trường, địa phương. Đồng thời nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý trong chỉ đạo chuyên môn, nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm cho giáo viên trong hoạt động dạy học. Tạo mối quan hệ chia sẻ, học tập, giúp đỡ giữa cán bộ quản lý và giáo viên, giữa các tổ khối chuyên môn trong trường và giữa các trường tiểu học

2.2. Biện pháp 2: Phối hợp nhịp nhàng giữa ban giám hiệu nhà trường và tổ trưởng chuyên môn

Để có những buổi sinh hoạt chuyên môn hiệu quả sát với thực tế thì BGH và tổ trưởng phải tìm hiểu, nắm bắt được thông tin sát thực từ phía giáo viên. Đầu năm chúng tôi phát phiếu thăm dò những vấn đề giáo viên cần khi muốn giảng dạy tốt lớp mình phụ trách và làm tốt công tác được giao như là nội dung kiến thức gì khó, phương pháp dạy thế nào cho hiệu quả để nâng cao chất lượng của lớp..., sau đó chúng tôi phân loại theo từng khối lớp giao Tổ trưởng chuyên môn nghiên cứu để lập kế hoạch chuyên đề cho cả một năm học. Vấn đề gì cần trước thì sẽ triển khai trước, lập kế hoạch chi tiết, ai là người thực hiện, thời gian nào, chuyên đề gì ? Ban giám hiệu duyệt kế hoạch và tổ chức theo kế hoạch đã duyệt để thực hiện.

2.3. Biện pháp 3: Chọn Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn

Phải là người có tâm với nghề, nhiệt tình trong công tác, chấp hành tốt các quy định của ngành, có tinh thần trách nhiệm cao trong công việc.

Người tích cực đi đầu, xung phong gương mẫu trong mọi hoạt động, có kiến thức vững vàng, có nhiều kinh nghiệm trong công tác giảng dạy, làm việc luôn có kế hoạch.

Người nhiệt tình, kiên quyết, dám quyết định, am hiểu công việc, chịu trách nhiệm với công việc đồng thời có nhiều đóng góp trong việc xây dựng tập thể vững mạnh.

Người bạn đồng hành, đồng chí chân thành, sẵn sàng giúp đỡ đồng nghiệp về tinh thần lẫn vật chất và điều cốt lõi là phải biết động viên tinh thần, khích lệ sự cố gắng phấn đấu của mọi thành viên trong tổ.

2.4. Biện pháp 4: Tập huấn nâng cao vai trò điều hành sinh hoạt chuyên môn cho đội ngũ Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn.

Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn là người chủ trì, điều hành thảo luận trong sinh hoạt chuyên môn, là người định hướng thảo luận tập trung vào những tình huống thực tế và những phán đoán cá nhân thông qua tình huống. Hoạt động suy

ngầm và thảo luận trong nghiên cứu bài học là trọng tâm của đổi mới sinh hoạt chuyên môn. Để giúp Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn hoàn thành tốt nhiệm vụ điều hành, chủ trì thảo luận trong sinh hoạt chuyên môn

2.5. Biện pháp 5: Nâng cao nhận thức cho giáo viên về mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn

Có thể khẳng định, đây là biện pháp có tính tiên quyết hàng đầu. Bởi lẽ, giáo viên có nhận thức được mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn thì mới tham gia sinh hoạt chuyên môn một cách tích cực, hào hứng.

2.6. Biện pháp 6: Xây dựng và thực hiện các nguyên tắc chung để đảm bảo việc sinh hoạt chuyên môn đạt hiệu quả.

Để các buổi sinh hoạt chuyên môn diễn ra đạt hiệu quả, đạt được mục tiêu đặt ra, tôi chỉ đạo các tổ họp, thảo luận và xây dựng các nguyên tắc khi tham gia sinh hoạt chuyên môn. Giáo viên trong tổ, trong trường sẽ cùng nhau bàn bạc, thảo luận và thống nhất một số nguyên tắc thực hiện như:

2.7. Biện pháp 7: Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch và thực thi sinh hoạt chuyên môn.

Việc xây nội dung, dựng kế hoạch cho các buổi sinh hoạt chuyên môn là việc làm rất quan trọng. Bởi vì, nội dung, kế hoạch sinh hoạt phải có sức thuyết phục, phải phù hợp mới thu hút được sự quan tâm trao đổi của giáo viên. Có lẽ, quyết định sự thành công bước đầu của một buổi sinh hoạt chuyên môn chính là lựa chọn nội dung và xây dựng kế hoạch.

2.8. Biện pháp 8: Đổi mới công tác hoạt động quản lý về chuyên môn của nhà trường.

Chỉ đạo bố trí thời khóa biểu hợp lý, tạo thời gian thuận lợi cho các tổ chuyên môn sinh hoạt theo định kì. Luôn quan tâm, theo dõi cũng như kiểm tra sinh hoạt chuyên môn của các tổ. Dành thời gian dự họp với các tổ chuyên môn. Việc dự họp với tổ chuyên môn là vô cùng cần thiết bởi vừa nắm bắt được tình hình hoạt động chuyên môn, vừa lắng nghe tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của giáo viên để từ đó đề ra những giải pháp chỉ đạo phù hợp với từng tổ, kịp thời động viên, khích lệ tổ trưởng cũng như giáo viên nỗ lực phấn đấu để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao

- Khả năng áp dụng của giải pháp:

Biện pháp được áp dụng linh hoạt trong công tác chuyên môn của nhà trường.

- Hiệu quả, lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng giải pháp.

Cũng trong năm học này chất lượng của các buổi sinh hoạt chuyên môn đã tăng lên một cách đáng kể, các ý kiến chia sẻ sôi nổi hơn, thời gian sinh hoạt thường kéo dài cả buổi và thực sự có hiệu quả. Tất cả các ý kiến đều được tôn trọng, được mọi người lắng nghe. Các ý kiến tập trung vào vào tình hướng học tập cụ thể của học sinh giúp cho tập thể giáo viên có hiểu biết sâu sắc hơn về học sinh. Trong buổi sinh hoạt chuyên môn đã tạo niềm tin, sự tôn trọng đồng nghiệp, tăng sự hiểu biết và kinh nghiệm dạy học để có thể cải tiến được phương pháp dạy học.

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Minh Quang, ngày 5 tháng 5 năm 2024

Người nộp đơn

Nguyễn Thị Thu Thủy

PHIẾU NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ

- **Họ tên tác giả:** NGUYỄN THỊ THU THỦY

- **Tên đề tài:** Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường

- **Lĩnh vực:** Quản lý

STT	Tiêu chuẩn	Điểm tối đa	Điểm đánh giá
1	Sáng kiến có tính mới		
1.1	Hoàn toàn mới, được áp dụng đầu tiên	30	
1.2	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ khá	20	
1.3	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ trung bình	10	
1.4	Không có tính mới hoặc sao chép từ các giải pháp đã có trước đây	0	
Nhân xét:			
2	Sáng kiến có tính áp dụng		
2.1	Có khả năng áp dụng trong phạm vi toàn ngành hoặc rộng hơn	30	
2.2	Có khả năng áp dụng trong đơn vị và có thể nhân ra một số đơn vị có cùng điều kiện	20	
2.3	Có khả năng áp dụng trong đơn vị	10	
2.4	Không có khả năng áp dụng trong đơn vị	0	
Nhân xét:			
3	Sáng kiến có tính hiệu quả		
3.1	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội, có tính lan tỏa	30	
3.2	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội	20	
3.3	Có hiệu quả, lợi ích phù hợp với mức độ phù hợp tại đơn vị	10	
3.4	Không có hiệu quả cụ thể	0	
Nhân xét:			
4	Diễn trình bày		
4.1	Trình bày khoa học, hợp lý	10	
4.2	Trình bày chưa khoa học, chưa hợp lý	5	
Nhân xét:			
Tổng cộng:		Đánh giá: ☐ Đạt (>70 điểm) ☐ Không	

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG SÁNG KIẾN CƠ SỞ

MỤC LỤC

PHẦN 1. ĐẶT VẤN ĐỀ	1
1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến.....	1
2. Điểm mới của đề tài:	2
3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu:	2
PHẦN II. PHẦN NỘI DUNG	2
I. Thực trạng sinh hoạt chuyên môn của nhà trường:	2
1. Đặc điểm tình hình chung của nhà trường:	2
2. Những thuận lợi và khó khăn ở đơn vị tôi công tác	3
II. Các biện pháp chỉ đạo nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn	5
1. Biện pháp 1. Nâng cao vai trò của Phó hiệu trưởng trong công tác chỉ đạo Tổ chuyên môn sinh hoạt.....	5
2. Biện pháp 2: Phối hợp nhịp nhàng giữa ban giám hiệu nhà trường và tổ trưởng chuyên môn	6
3. Biện pháp 3: Chọn Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn	7
4. Biện pháp 4: Tập huấn nâng cao vai trò điều hành sinh hoạt chuyên môn cho đội ngũ Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn.....	8
5. Biện pháp 5: Nâng cao nhận thức cho giáo viên về mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn.....	9
6. Biện pháp 6: Xây dựng và thực hiện các nguyên tắc chung để đảm bảo việc sinh hoạt chuyên môn đạt hiệu quả.....	10
7. Biện pháp 7: Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch và thực thi sinh hoạt chuyên môn.....	11
8. Biện pháp 8: Đổi mới công tác hoạt động quản lý về chuyên môn của nhà trường.	14
III. Hiệu quả của sáng kiến.....	15
IV. Tính khả thi.....	16
V. Thời gian thực hiện đề tài, sáng kiến	16
VI. Kinh Phí thực hiện đề tài sáng kiến	16
PHẦN III. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT	16

PHẦN 1. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến

Trong các hoạt động ở trường Tiểu học, hoạt động về lĩnh vực chuyên môn là một trong những hoạt động giữ vai trò rất quan trọng. Tổ chuyên môn tổ chức thực hiện, kiểm tra đánh giá ban đầu về kết quả giảng dạy - học tập, phương pháp dạy học, đổi mới nội dung chương trình ... một cách sát thực nhất. Hoạt động chuyên môn của nhà trường có chất lượng hay không, vấn đề này phụ thuộc vào việc sinh hoạt ở các tổ chuyên môn. Thực tế cho thấy những trường có phong trào chuyên môn mạnh đều rất chú trọng đến việc sinh hoạt tổ chuyên môn. Vì vậy, tổ chức sinh hoạt chuyên môn của tổ khối sao cho có chất lượng, hiệu quả đây là vấn đề quan trọng mà tất cả các nhà trường đều phải quan tâm.

Sinh hoạt tổ chuyên môn là hoạt động nòng cốt, không thể thiếu trong các nhà trường nói chung và trường tiểu học nói riêng. Thông qua sinh hoạt tổ chuyên môn, các thành viên trong tổ có thể trao đổi kinh nghiệm giảng dạy, đề xuất các biện pháp giải quyết những vướng mắc trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn, góp phần nâng cao chất lượng dạy học. Tuy nhiên, trong thực tế, không phải tất cả các tổ chuyên môn ở trường tiểu học đều phát huy và thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình. Một số tổ chuyên môn vẫn còn tình trạng sinh hoạt nhưng không đi sâu vào chuyên môn mà chỉ tổ chức hoạt động qua loa "đôi phó". Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng trên nhưng cốt lõi nhất là do nhận thức của các tổ trưởng. Nếu không có sự giám sát, chỉ đạo của Ban giám hiệu, tổ trưởng và không say mê chuyên môn, chỉ sử dụng phương pháp quản lý chung chung không có kiểm tra đánh giá thì tổ chỉ hoạt động một cách hình thức. Một nguyên nhân khác nữa là do năng lực quản lý của tổ trưởng còn hạn chế. Nhiều tổ trưởng đã ý thức được mối quan hệ chặt chẽ của tổ chuyên môn với việc nâng cao tay nghề của giáo viên, nâng cao chất lượng giảng dạy... nhưng không biết bắt đầu từ đâu, phải làm gì để chỉ đạo tổ hoạt động nề nếp và có hiệu quả. Xuất phát từ mục tiêu, nhiệm vụ của giáo dục Tiểu học, qua thực trạng sinh hoạt chuyên môn ở trường Tiểu học hiện nay, từ thực tiễn quản lý chỉ đạo ở trường Tiểu học tôi đang công tác, tôi mạnh dạn chọn và nghiên cứu đề tài ***“Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường”*** nhằm giúp cho tôi trong công tác quản lý, chỉ đạo nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, kỹ năng điều hành của giáo viên tại trường tôi đang công tác.

2. Điểm mới của đề tài:

Đề tài “*Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường*” đã giải quyết những vấn đề:

Đưa sinh hoạt chuyên môn trở thành hoạt động thường xuyên, có chất lượng, tránh tổ chức một cách hình thức tại các tổ chuyên môn, trường tôi công tác và cụm trường trong địa bàn dạy theo môn hình trường học mới.

Kịp thời tháo gỡ những khó khăn về chuyên môn và có giải pháp phù hợp với đối tượng học sinh, điều kiện của nhà trường, địa phương.

Nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý trong chỉ đạo chuyên môn; nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm cho giáo viên trong hoạt động dạy học.

Tạo mối quan hệ chia sẻ, học tập, giúp đỡ lẫn nhau giữa cán bộ quản lý và giáo viên, giữa giáo viên và giáo viên, giữa các tổ khối chuyên môn trong nhà trường và giữa các trường tiểu học trong địa bàn. Tạo cơ hội để mỗi cán bộ, giáo viên được phát huy khả năng sáng tạo, đóng góp sáng kiến kinh nghiệm nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản toàn diện giáo dục tiểu học.

Nâng cao tầm nhìn của người quản lý về mục đích, yêu cầu của sinh hoạt chuyên môn theo hướng đổi mới, xây dựng văn hóa nhà trường (mối quan hệ thân thiện giữa các thành viên) đồng thời song song với xây dựng môi trường học tập cho giáo viên (Đổi mới sinh hoạt chuyên môn) từ đó giúp cho giáo viên đổi mới → Giờ học đổi mới → Học sinh đổi mới → Trường học đổi mới.

3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu:

Thời gian: Thực hiện trong năm học 2023-2024 và áp dụng trong những năm tiếp theo.

Đối tượng: Công tác sinh hoạt chuyên môn trong trường tiểu học.

Phạm vi nghiên cứu: Công tác sinh hoạt chuyên môn tại trường Tiểu học Minh Quang B.

PHẦN II. PHẦN NỘI DUNG

I. Thực trạng sinh hoạt chuyên môn của nhà trường:

1. Đặc điểm tình hình chung của nhà trường:

Đội ngũ giáo viên trường Tiểu học Minh Quang B có phẩm chất đạo đức tốt, có uy tín với học sinh và nhân dân địa phương, nhiệt tình trong công việc và có khả năng hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hoạt động chuyên môn của nhà trường trong nhiều năm có nền nếp, chất lượng dạy và học được nâng lên qua từng năm học

Mối quan hệ giữa nhà trường- phụ huynh và cộng đồng chặt chẽ đã phát huy được vai trò tích cực của phụ huynh và cộng đồng tham gia cùng nhà trường trong hoạt động giáo dục học sinh với hình thức hoạt động phù hợp như: Tổ chức Hội đồng tự quản của học sinh, xây dựng góc học tập, thư viện lớp học và cùng tham gia đánh giá kết quả giáo dục của học sinh....tạo điều kiện cho nhà trường tổ chức các hoạt động giáo dục.

Cán bộ quản lý, giáo viên trong nhà trường được tham gia tập huấn về công tác đổi mới phương pháp dạy học nên nghiệp vụ sư phạm ngày được nâng cao, có kỹ năng điều hành các hoạt động dạy học và biết cộng tác theo hướng tích cực trong giáo dục.

- Trình độ đào tạo có sự tăng trưởng mạnh đội ngũ trong những năm qua

Thời điểm	SL CB GV	Trình độ đào tạo						Chứng chỉ			
		Trung cấp		Cao đẳng		Đại học		Ngoại ngữ		Tin học	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
2022-2023	21	01	4,7	04	19	16	76,3	21	100	21	100
2023-2024	20	0		03	15	17	85	20	100	20	100

- Kết quả của đội ngũ trong 2 năm trở lại đây:

Năm học	CSTD các cấp		GV giỏi cấp trường		GV dạy giỏi cấp huyện		Xếp loại Viên chức xuất sắc	
	SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
2022-2023	3	14,2	12	66,6	02	11,1	5	18,5
2023-2024			13	72,2	02	11,1		

Số HS hoàn thành chương trình lớp học năm học 2022-2023: 100 %

Nhìn vào các bảng thống kê trên, chúng ta thấy được sự nỗ lực của mỗi cán bộ, giáo viên trường Tiểu học Minh Quang B đã từng bước trưởng thành về mọi mặt.

2. Những thuận lợi và khó khăn ở đơn vị tôi công tác

2.1. Thuận lợi:

Đội ngũ giáo viên của trường Tiểu học Minh Quang B tuy ở nhiều độ tuổi khác nhau nhưng ai cũng nhiệt tình trong công tác, luôn có ý thức tự bồi dưỡng và bồi dưỡng để nâng cao hiểu biết và trau dồi chuyên môn nghiệp vụ.

Có nhiều giáo viên trẻ nên năng nổ trong các hoạt động và sáng tạo trong dạy học. Đội ngũ nhà trường nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của ngành.

Nhìn chung, đội ngũ giáo viên nhà trường ổn định, có sức khỏe, có phẩm chất đạo đức tốt, có uy tín với học sinh và nhân dân địa phương, nhiệt tình trong

công việc và có khả năng hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hoạt động chuyên môn trong những năm qua có nền nếp, chất lượng dạy và học được nâng lên qua từng năm học.

2.2. Khó khăn:

Một số giáo viên lớn tuổi ngại tiếp thu đổi mới với các PPDH hiện đại. Một số giáo viên chưa linh hoạt sáng tạo trong việc ứng dụng các phương pháp dạy học, nhất là việc đổi mới phương pháp như hiện nay.

Cán bộ quản lý và tổ trưởng chưa thống nhất, chưa thể hiện đổi mới quản lý trong việc phân cấp, phân quyền làm cho giáo viên khó thực hiện công việc.

Tổ trưởng chưa phát huy hết vai trò của mình, thường có tâm lý coi mình như giáo viên bình thường khác, chỉ lo hồ sơ đầy đủ, đẹp về hình thức, chưa phân công cho giáo viên theo đúng yêu cầu, nhiệm vụ, chưa chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch, chưa mạnh dạn trong việc đề xuất các ý kiến để nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn.

Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn chưa phong phú, hình thức còn đơn điệu, gò bó, chưa đi sâu đến các vấn đề trọng tâm đổi mới phương pháp dạy học và tháo gỡ những khó khăn cho giáo viên trong tổ. Trong các buổi sinh hoạt không khí thường trầm lắng, giáo viên ít phát biểu ý kiến, những vấn đề mới và khó ít đưa ra bàn bạc, thảo luận.

2.3. Thực trạng về sinh hoạt tổ chuyên môn tại trường tôi công tác:

a. Những việc làm được:

Hoạt động chuyên môn của nhà trường trong nhiều năm qua được tổ chức thực hiện và duy trì thường xuyên, có nề nếp, chất lượng dạy và học được nâng lên qua từng năm học. Nội dung sinh hoạt đã chú trọng và bám sát các công văn chỉ đạo của Bộ, Sở và Phòng giáo dục.

Sinh hoạt chuyên môn không chỉ giúp mỗi giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn cho bản thân mà còn là môi trường để tình đồng nghiệp nảy nở và phát triển giữa tất cả các giáo viên, giúp họ hỗ trợ lẫn nhau trong công tác. Nhà trường đã tạo ra được một môi trường giáo dục thuận lợi để tất cả cán bộ giáo viên phát huy cao nhất năng lực của mình. Mỗi giáo viên không ngừng tự bồi dưỡng về năng lực chuyên môn nghiệp vụ, thường xuyên cập nhật những kiến thức mới, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của ngành giáo dục.

b. Những việc còn hạn chế:

Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn chưa phong phú, hình thức còn đơn điệu, gò bó, chưa đi sâu vào các vấn đề trọng tâm đổi mới phương pháp dạy học và tháo gỡ những khó khăn cho giáo viên trong tổ, không sát với tình hình thực

tế chuyên môn của tổ. Trong các buổi sinh hoạt, không khí thường trầm lắng, những vấn đề mới và khó ít được mang ra bàn bạc, thảo luận.

Một số tổ chuyên môn thời gian sinh hoạt tổ chuyên môn có lúc rất ngắn, nội dung thường là nhận xét đánh giá sơ lược công tác tuần, tháng phổ biến công tác tuần, tháng tới.

Tổ trưởng chưa phát huy hết vai trò của mình, thường có tâm lí coi mình cũng như giáo viên bình thường khác, chỉ lo hồ sơ đầy đủ, sạch đẹp; chưa phân công nhiệm vụ cho giáo viên theo đúng yêu cầu, nhiệm vụ; đặc biệt chưa chủ động xây dựng tốt kế hoạch hoặc chưa mạnh dạn trong việc đề xuất các ý kiến để nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn.

Khi tổ chuyên môn sinh hoạt thì chỉ có thư ký ghi chép một cách qua loa để có biên bản đảm bảo hồ sơ tổ. Các thành viên trong tổ thì sinh hoạt hời hợt không trao đổi, không có ý kiến, nếu tổ trưởng có triển khai hướng dẫn chỉ đạo một số vấn đề trong kế hoạch nhà trường thì không ghi chép nên sau đó không nhớ để thực hiện.

Tổ chức thao giảng về đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức lớp học, giáo viên chỉ chú ý quan sát việc dạy của thầy xem có dạy đúng kiến thức không, có đảm bảo các bước lên lớp hay không, ngôn ngữ, phong thái ra sao,...mà ít quan tâm xem học sinh được học như thế nào? Tổ chức chia sẻ góp ý sau mỗi tiết học chưa thật tốt, chỉ chú ý ưu khuyết điểm của tiết học nhưng chưa làm tốt công tác tư vấn, thúc đẩy

II. Các biện pháp chỉ đạo nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn

Chỉ đạo đổi mới nội dung và hình thức sinh hoạt chuyên môn, nâng cao chất lượng dạy và học là nhiệm vụ tiên quyết, là trách nhiệm lớn lao của người cán bộ quản lý. Để nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn nhằm bồi dưỡng trình độ chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng sư phạm cho đội ngũ giáo viên, bản thân tôi đã suy nghĩ và áp dụng một số biện pháp chỉ đạo đổi mới sinh hoạt chuyên môn như sau:

1. Biện pháp 1. Nâng cao vai trò của Phó hiệu trưởng trong công tác chỉ đạo Tổ chuyên môn sinh hoạt.

Ban giám hiệu có vai trò quan trọng trong công tác chỉ đạo Tổ chuyên môn sinh hoạt. Chính vì vậy, phó hiệu trưởng phải nắm được mục đích, yêu cầu của sinh hoạt chuyên môn để chỉ đạo sinh hoạt chuyên môn trở thành hoạt động thường xuyên có chất lượng tại nhà trường và các tổ chuyên môn, tránh tổ chức một cách hình thức. Qua chỉ đạo và theo dõi các buổi sinh hoạt chuyên môn, phó hiệu trưởng nắm bắt được những vấn đề bất cập và kịp thời tháo gỡ những khó khăn về chuyên môn và có giải pháp phù hợp với đối tượng học sinh, điều kiện

nhà trường, địa phương. Đồng thời nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý trong chỉ đạo chuyên môn, nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm cho giáo viên trong hoạt động dạy học. Tạo mối quan hệ chia sẻ, học tập, giúp đỡ giữa cán bộ quản lý và giáo viên, giữa các tổ khối chuyên môn trong trường và giữa các trường tiểu học. Tạo cơ hội để mỗi cán bộ, giáo viên được phát huy khả năng sáng tạo, đóng góp sáng kiến kinh nghiệm nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục tiểu học.

Chính vì mục đích đó, tôi thường xuyên có mặt trong các buổi sinh hoạt của tổ khối kịp thời nắm bắt thông tin, nắm bắt nhu cầu của giáo viên, các vướng mắc về chuyên môn để có biện pháp đáp ứng, giải đáp kịp thời. Nắm bắt được vấn đề này, tôi yêu cầu tổ khối chủ động đưa vấn đề ra bàn bạc thảo luận cách thực hiện trong buổi họp tổ, có thể tổ chức thành chuyên đề nhằm giúp giáo viên định hướng được các phương pháp giảng dạy phù hợp. Khởi gợi cho giáo viên mạnh dạn bày tỏ ý kiến của mình. Đặt vấn đề giúp giáo viên động não tìm ra cách giải quyết. Mỗi giáo viên đều đưa ra cách giải quyết, nhiều giáo viên sẽ đưa ra nhiều cách giải quyết khác nhau, từ đó lựa chọn ra những cách thực hiện phù hợp nhất. Khi tham gia sinh hoạt chúng tôi đóng vai trò là thành viên của tổ chứ không phải cán bộ quản lý đến giám sát. Trong quá trình dự sinh hoạt, chúng tôi ghi chép các nội dung chính hoặc những vấn đề mà giáo viên còn vướng mắc, khi phát biểu đóng góp ý kiến không vội vã kết luận vấn đề một cách chủ quan phân tích tổng hợp các ý kiến rồi đưa ra quyết định để có sức thuyết phục. Hướng dẫn tổ trưởng xây dựng nội dung buổi họp sao cho hiệu quả. Nội dung họp cần xoáy sâu vào chuyên môn, đón đầu tìm cách giải quyết cách thực hiện nội dung chương trình sắp giảng dạy cũng như công tác chủ nhiệm lớp, trao đổi kinh nghiệm: kinh nghiệm quản lý lớp, xây dựng nề nếp tự quản lớp,... Không chỉ quan tâm chỉ đạo chuyên môn, Ban giám hiệu cần phải quan tâm đến đời sống, tâm tư tình cảm của giáo viên. Từ đó, giúp họ vững tin vào bản thân mình đồng thời họ có thể tin tưởng vào phó hiệu trưởng và mạnh dạn bày tỏ nguyện vọng, tâm tư của mình.

2. Biện pháp 2: Phối hợp nhịp nhàng giữa ban giám hiệu nhà trường và tổ trưởng chuyên môn

Để có những buổi sinh hoạt chuyên môn hiệu quả sát với thực tế thì BGH và tổ trưởng phải tìm hiểu, nắm bắt được thông tin sát thực từ phía giáo viên. Đầu năm chúng tôi phát phiếu thăm dò những vấn đề giáo viên cần khi muốn giảng dạy tốt lớp mình phụ trách và làm tốt công tác được giao như là nội dung kiến thức gì khó, phương pháp dạy thế nào cho hiệu quả để nâng cao chất lượng của lớp..., sau đó chúng tôi phân loại theo từng khối lớp giao Tổ trưởng chuyên

môn nghiên cứu để lập kế hoạch chuyên đề cho cả một năm học. Vấn đề gì cần trước thì sẽ triển khai trước, lập kế hoạch chi tiết, ai là người thực hiện, thời gian nào, chuyên đề gì ? Ban giám hiệu duyệt kế hoạch và tổ chức theo kế hoạch đã duyệt để thực hiện. Ngoài ra trong quá trình giảng dạy có những vướng mắc nào thì trong các đợt sinh hoạt giáo viên tiếp tục đề xuất, nêu khó khăn để cùng bàn bạc trao đổi, góp ý cho nhau như gặp khó khăn trong soạn buổi chiều, tiết giáo dục kỹ năng lối sống...

Kế hoạch tháng của tổ cũng phải bám sát với kế hoạch của nhà trường, hàng tháng tổ trưởng lập kế hoạch hoạt động của tổ, Ban giám hiệu duyệt kế hoạch và chỉ đạo tổ thực hiện đảm bảo kế hoạch đề ra.

Trước đây, muốn triển khai hay chỉ đạo một nội dung nào đó thì BGH phải tập trung toàn thể giáo viên để phổ biến kế hoạch, mà điều này rất khó về mặt thời gian, nếu cấp bách thì thường phải bớt giờ lên lớp của toàn thể giáo viên. Nhưng trong năm học qua, thì những vấn đề đặc biệt quan trọng chúng tôi mới hội ý toàn thể giáo viên, còn những vấn đề đơn giản hơn thì tôi sẽ trao đổi với Phó hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn về triển khai chỉ đạo với giáo viên trong tổ, làm như vậy rất gọn nhẹ và hiệu quả, có thể tranh thủ giờ nghỉ giải lao hay 15 phút sinh hoạt đầu buổi.

Trong các cuộc họp giao ban đầu tuần BGH đánh giá cụ thể những việc đã làm được, hay chưa làm được và thường xuyên đốc thúc các tổ cần thực hiện đúng kế hoạch đã đề ra.

3. Biện pháp 3: Chọn Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn

Hoạt động chuyên môn trong trường tiểu học chiếm vị trí đặc biệt quan trọng, trong đó tổ chuyên môn là một tổ chức đảm nhận chức năng thực thi nhiệm vụ chuyên môn. Thế nên vai trò của tổ trưởng chuyên môn là người trực tiếp quản lý nhiều mặt hoạt động của giáo viên và cả khối lớp, là người chịu trách nhiệm trước phòng giáo dục đào tạo, chính quyền địa phương, phụ huynh và nhân dân về chất lượng giảng dạy của giáo viên và kết quả học tập của học sinh trong nhà trường. Tổ trưởng, tổ phó là cánh tay nối dài của BGH trong việc chỉ đạo các hoạt động chuyên môn, muốn chỉ đạo tốt hoạt động của tổ, người tổ trưởng phải đảm bảo các điều kiện sau:

Phải là người có tâm với nghề, nhiệt tình trong công tác, chấp hành tốt các quy định của ngành, có tinh thần trách nhiệm cao trong công việc.

Người tích cực đi đầu, xung phong gương mẫu trong mọi hoạt động, có kiến thức vững vàng, có nhiều kinh nghiệm trong công tác giảng dạy, làm việc luôn có kế hoạch.

Người nhiệt tình, kiên quyết, dám quyết định, am hiểu công việc, chịu trách nhiệm với công việc đồng thời có nhiều đóng góp trong việc xây dựng tập thể vững mạnh.

Người bạn đồng hành, đồng chí chân thành, sẵn sàng giúp đỡ đồng nghiệp về tinh thần lẫn vật chất và điều cốt lõi là phải biết động viên tinh thần, khích lệ sự cố gắng phấn đấu của mọi thành viên trong tổ.

Chính vì thế mà ngay khi kết thúc một năm học, sau khi đã cân nhắc bàn bạc, thống nhất trong Ban giám hiệu chúng tôi tổ chức cho hội đồng sư phạm giới thiệu và bỏ phiếu để giới thiệu tổ trưởng, tổ phó đáp ứng được các yêu cầu công tác cho năm học mới. Đến nay đội ngũ tổ trưởng, tổ phó chuyên môn của trường đáp ứng được yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

4. Biện pháp 4: Tập huấn nâng cao vai trò điều hành sinh hoạt chuyên môn cho đội ngũ Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn.

Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn là người chủ trì, điều hành thảo luận trong sinh hoạt chuyên môn, là người định hướng thảo luận tập trung vào những tình huống thực tế và những phán đoán cá nhân thông qua tình huống. Hoạt động suy ngẫm và thảo luận trong nghiên cứu bài học là trọng tâm của đổi mới sinh hoạt chuyên môn. Để giúp Tổ trưởng, tổ phó chuyên môn hoàn thành tốt nhiệm vụ điều hành, chủ trì thảo luận trong sinh hoạt chuyên môn, tôi bồi dưỡng định hướng cho họ thực hiện những nội dung cơ bản sau:

Thứ nhất: Khi chủ trì, điều hành sinh hoạt chuyên môn cần tạo cơ hội cho tất cả những người tham dự được phát biểu. Người chủ trì cần khuyến khích, động viên sự tham gia tích cực của các giáo viên trẻ, làm cho họ tự tin khi tham gia phát biểu. Tiếp theo đó mời lần lượt từng giáo viên chia sẻ ý kiến của mình.

Thứ hai: Sinh hoạt chuyên môn là cơ hội học hỏi, phát triển các năng lực mới của giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp. Do vậy, người chủ trì cần có gợi ý thảo luận tạo điều kiện cho từng giáo viên nêu ý kiến một cách thẳng thắn và cụ thể; dẫn dắt buổi thảo luận vào nội dung trọng tâm bằng những câu hỏi gợi ý như: Những điều mình học được qua quan sát bài dạy minh họa? Những khó khăn của học sinh gặp phải trong giờ học? Nguyên nhân của những khó khăn? Giải pháp khắc phục khó khăn? Bài học có gì mới/sáng tạo so với sách giáo khoa và sách giáo viên, điều này được thể hiện qua kết quả học tập của học sinh như thế nào? Các nội dung/hoạt động học tập có phù hợp với khả năng nhận thức của học sinh không? Học sinh được quan tâm, hỗ trợ như thế nào? Các em có cơ hội giúp đỡ nhau trong học tập như thế nào?....Người chủ trì cần lắng nghe tích cực, ghi chép và đặt câu hỏi nhẹ nhàng để khơi gợi các ý kiến tập trung vào vấn đề trọng tâm.

Thứ ba: Bồi dưỡng kỹ năng ra quyết định. Đây là một trong những kỹ năng quan trọng của người chủ trì, điều hành sinh hoạt chuyên môn. Bởi, trong sinh hoạt chuyên môn có thể có những ý kiến trái chiều, có thể nảy sinh xung đột. Khi đó, vai trò ra quyết định hòa giải xung đột của người chủ trì là rất quan trọng. Mặt khác, sinh hoạt chuyên môn tạo cơ hội cho giáo viên cùng phát hiện/giải quyết vấn đề thực tế với tư cách chuyên gia. Do đó, người chủ trì cần tìm hiểu ý nghĩa của những ý kiến đóng góp nhằm làm sáng tỏ những gì giáo viên muốn phát biểu, tôn trọng sự khác biệt, đa chiều thì mọi người sẽ được học hỏi được nhiều điều hơn thông qua sinh hoạt chuyên môn.

Thứ tư: Nắm vững các nguyên tắc trao đổi, chia sẻ trong sinh hoạt chuyên môn. Để đảm bảo không khí buổi sinh hoạt chuyên môn thân thiện, cởi mở, không căng thẳng, nặng nề, người chủ trì cần tích cực, khéo léo hướng dẫn buổi thảo luận đi đúng trọng tâm theo các nguyên tắc trao đổi, chia sẻ trong sinh hoạt chuyên môn như: Từ bỏ thói quen quan sát và đánh giá người dạy; Nội dung trao đổi tập trung vào hoạt động học của học sinh; Lắng nghe, tôn trọng sự khác biệt trong suy nghĩ bài học; Mỗi thành viên trong tổ chuyên môn đều có ý kiến riêng và tuyệt đối không xếp loại giờ dạy mình họa trong nghiên cứu bài học.

Nhờ được tập huấn, bồi dưỡng các nội dung trên mà các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn ở đơn vị trường tôi đã có sự tự tin, vững vàng khi điều hành một buổi sinh hoạt chuyên môn. Năng lực chủ trì, điều hành của họ ngày một nâng cao. Tạo được uy tín và đáp ứng được yêu cầu đổi mới trong giai đoạn hiện nay.

5. Biện pháp 5: Nâng cao nhận thức cho giáo viên về mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn

Có thể khẳng định, đây là biện pháp có tính tiên quyết hàng đầu. Bởi lẽ, giáo viên có nhận thức được mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn thì mới tham gia sinh hoạt chuyên môn một cách tích cực, hào hứng. Việc thay đổi thói quen từ sinh hoạt chuyên môn truyền thống sang sinh hoạt chuyên môn theo *hướng nghiên cứu bài học* không mấy dễ dàng, có khi còn gặp phải rất nhiều khó khăn. Do vậy, với vai trò là người quản lý, tôi luôn giữ vai trò chủ động trong việc tạo niềm tin cho giáo viên về những thay đổi tích cực của bản thân họ trong các buổi dự giờ sinh hoạt chuyên môn, trong các mối quan hệ với đồng nghiệp và với cán bộ quản lý.

Sinh hoạt chuyên môn theo mô hình mới là hoạt động giáo viên cùng nhau học tập từ thực tế việc học của học sinh. Ở đó, giáo viên cùng nhau thiết kế cùng nhau làm việc, cùng dự giờ, quan sát, suy nghĩ và chia sẻ (tập trung chủ yếu vào việc học của học sinh) một chủ đề, một nội dung, một bài học..... Đồng thời đưa ra những nhận xét về sự tác động của lời giảng, các câu

hỏi, các nhiệm vụ học tập mà giáo viên đưa ra...có ảnh hưởng đến việc học của học sinh. Trên cơ sở đó, giáo viên được chia sẻ, học tập lẫn nhau, rút kinh nghiệm và điều chỉnh nội dung, phương pháp dạy học vào bài học hàng ngày một cách hiệu quả. Sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học không nhằm đánh giá, xếp loại giờ dạy mà ở đó giáo viên được khuyến khích học tập lẫn nhau, cùng nhau tìm nguyên nhân tại sao học sinh học/không học, đồng thời đề xuất các biện pháp để giúp tất cả học sinh học tập thật sự, qua quá trình đó, giáo viên sẽ có khả năng tự điều chỉnh, bổ sung tài liệu hướng dẫn học một cách linh hoạt, phù hợp với đối tượng học sinh.

Như vậy, sinh hoạt chuyên môn là một quá trình các giáo viên tham gia vào các khâu từ chuẩn bị, thiết kế bài học sáng tạo, dạy thử nghiệm, dự giờ suy ngẫm và chia sẻ các ý kiến sâu sắc về những gì đã diễn ra trong việc học của học sinh. Đây là hoạt động học tập lẫn nhau, học tập trong thực tế, là nơi thử nghiệm và trải nghiệm những cái mới, là nơi kết nối lý thuyết với thực hành. Trong quá trình học tập đó, giáo viên sẽ học được nhiều điều để phát triển năng lực chuyên môn mới. Do vậy, tôi luôn lưu ý giáo viên không nên có suy nghĩ coi đó chỉ là việc sinh hoạt chuyên môn thông thường mà mình đã và đang thực hiện từ trước đến nay. Mà phải tạo cho giáo viên có động lực tham gia sinh hoạt chuyên môn để học tập lẫn nhau, nâng cao năng lực chuyên môn. Cho giáo viên thấy được sinh hoạt chuyên môn có mục đích chính là nâng cao chất lượng các bài học của học sinh. Để đạt được mục đích đó giáo viên cần biết: Học cách quan sát tinh tế, nhạy cảm của học sinh. Hình thành khả năng quan sát, phán đoán và phản ứng trước thông tin thu được về học sinh - đây là một năng lực mới đặc biệt quan trọng đối với giáo viên. Đào sâu hiểu biết về công việc của mỗi giáo viên, làm cho họ hiểu sâu, rộng hơn về học sinh, đồng nghiệp, về bản thân trước các yêu cầu luôn thay đổi trong hoạt động dạy học. Cùng nhau xây dựng và tạo nên văn hóa nhà trường: cộng tác giải quyết các vấn đề đặt ra giữa các giáo viên; xây dựng tình đồng nghiệp, mối quan hệ nhà trường thân thiện, học tập lẫn nhau. Tạo động lực sự phạm tích cực, sự quan tâm, niềm say mê chuyên môn của tất cả các giáo viên. Tạo cơ hội cho mọi cán bộ quản lý, giáo viên hiểu biết về mối quan hệ giữa các quy định, chính sách của ngành (Đổi mới nội dung chương trình, sách giáo khoa; đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học; đổi mới cách kiểm tra, đánh giá,...) và công việc hàng ngày của mỗi cá nhân.

6. Biện pháp 6: Xây dựng và thực hiện các nguyên tắc chung để đảm bảo việc sinh hoạt chuyên môn đạt hiệu quả.

Để các buổi sinh hoạt chuyên môn diễn ra đạt hiệu quả, đạt được mục tiêu đặt ra, tôi chỉ đạo các tổ hợp, thảo luận và xây dựng các nguyên tắc khi tham gia

sinh hoạt chuyên môn. Giáo viên trong tổ, trong trường sẽ cùng nhau bàn bạc, thảo luận và thống nhất một số nguyên tắc thực hiện như:

Nguyên tắc chung về quản lý.

Coi sinh hoạt chuyên môn là trụ cột, là chính sách quan trọng nhất. Hiểu rõ và tin tưởng ý nghĩa, tầm quan trọng và cùng nhau nhất trí quyết tâm thực hiện. Cùng được tham gia và thực hiện đúng kỹ thuật. Có sự hỗ trợ cụ thể, thường xuyên từ các cấp quản lý. Vận dụng, trải nghiệm những ý tưởng sáng tạo, những hiểu biết mới. Thực hiện theo 2 giai đoạn và thực hiện liên tục đó là: thứ nhất là hình thành cách dự giờ, suy ngẫm mới, xây dựng quan hệ đồng nghiệp mới. Thứ hai là tập trung phân tích các nguyên nhân, các mối quan hệ trong giờ học và tìm ra biện pháp cải tiến và nâng cao chất lượng bài học.

Nguyên tắc chung về kỹ thuật:

Khuyến khích sự chủ động tìm tòi, sáng tạo của tất cả các giáo viên khi chuẩn bị bài dạy minh họa và áp dụng vào việc dạy học hàng ngày. Chỉ quan sát suy ngẫm về việc học và các vấn đề liên quan đến việc học của học sinh. Ai cũng phải có ý kiến riêng; ý kiến phải cụ thể, tỷ mỉ. Lắng nghe và tôn trọng các ý kiến của nhau; không xếp loại giờ dạy; không phê bình, chỉ trích (giáo viên và học sinh)...

7. Biện pháp 7: Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch và thực thi sinh hoạt chuyên môn.

Việc xây nội dung, dựng kế hoạch cho các buổi sinh hoạt chuyên môn là việc làm rất quan trọng. Bởi vì, nội dung, kế hoạch sinh hoạt phải có sức thuyết phục, phải phù hợp mới thu hút được sự quan tâm trao đổi của giáo viên. Có lẽ, quyết định sự thành công bước đầu của một buổi sinh hoạt chuyên môn chính là lựa chọn nội dung và xây dựng kế hoạch. Vì thế, ngay từ đầu năm học tôi đã chỉ đạo, hướng dẫn trưởng tổ chuyên môn cách xây dựng một kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo từng nội dung chuyên đề. Trước hết cần xác định các căn cứ để xây dựng kế hoạch. Thường là căn cứ vào việc tổ chức thực hiện đổi mới sinh hoạt chuyên môn trong trường học năm học 2023-2024 của nhà trường; Căn cứ vào kế hoạch triển khai hoạt động chuyên môn tháng của chuyên môn trường; đặc biệt là căn cứ vào nhu cầu trao đổi chuyên môn của giáo viên ...Kế hoạch sinh hoạt phải được trình bày rõ ràng quy trình đổi mới như sau:

Bước 1: Xây dựng kế hoạch và chuẩn bị

Phân công người dạy, chuẩn bị bài dạy. Yêu cầu đối với bài dạy minh họa là phải có sự sáng tạo.

Phân công chuẩn bị báo cáo tham luận các nội dung cụ thể, các chuyên đề.

Bước 2: Tổ chức sinh triển khai các nội dung cụ thể.

Tiến hành bài học và dự giờ: là bước để giáo viên dạy minh họa bài học và các giáo viên dự giờ, thu thập thông tin để chuẩn bị cho việc suy ngẫm và chia sẻ.

Lưu ý vị trí dự giờ và phải thực hiện tốt nguyên tắc: khi dự giờ phải tập trung vào việc học của học sinh. Quay video bài học.

Thuyết minh báo cáo tham luận theo các nội dung đã chuẩn bị.

Bước 3. Thảo luận chung.

Suy ngẫm và chia sẻ ý kiến của các giáo viên về bài học sau khi dự giờ là đặc biệt quan trọng, là công việc có ý nghĩa quan trọng nhất trong sinh hoạt chuyên môn, là yếu tố quyết định chất lượng và hiệu quả của sinh hoạt chuyên môn. Vì suy ngẫm gắn liền với thảo luận và chia sẻ ý kiến. Các ý kiến đưa ra nhiều hay ít, tinh tế và sâu sắc hay hời hợt và nông cạn sẽ quyết định hiệu quả học tập, phát triển năng lực của tất cả những người tham gia sinh hoạt chuyên môn. Tuy nhiên đây là khâu khó và phức tạp nhất nhưng đặc biệt thú vị, rất cần có tinh thần cộng tác, xây dựng của người tham gia và đặc biệt là vai trò, năng lực của người chủ trì.

Suy ngẫm và chia sẻ qua các nội dung báo cáo đồng thời xây dựng những giải pháp thực hiện có hiệu quả theo từng nội dung, từng chuyên đề.

Bước 4. Áp dụng vào thực tiễn dạy học.

Đây là bước làm gián tiếp, không nằm trực tiếp trong quy trình sinh hoạt chuyên môn. Tuy nhiên nó không tách rời việc sinh hoạt chuyên môn, giáo viên sẽ nghiên cứu, vận dụng, kiểm nghiệm những gì đã học và tự đúc rút thêm những vấn đề thắc mắc, băn khoăn. Trên cơ sở đó tiếp tục tìm tòi trong sinh hoạt chuyên môn.

Ví dụ : Sinh hoạt chuyên môn về nội dung đánh giá thường xuyên học sinh

Sinh hoạt chuyên môn về đổi mới cách đánh giá thường xuyên học sinh được trường tôi tổ chức dưới hình thức chuyên đề. Đối với những nội dung cụ thể đánh giá thường xuyên học sinh được tổ chức thông qua hoạt động dự giờ. Đối với nội dung đánh giá định kì qua hoạt động nghiên cứu đề kiểm tra, nội dung dạy học, kết quả làm bài của học sinh....

Bước 1. Xây dựng kế hoạch và chuẩn bị

- Trong xây dựng kế hoạch, tôi đã tập trung vào nội dung cụ thể mà giáo viên, cán bộ quản lí quan tâm, gặp vướng mắc, khó khăn cần được chia sẻ, hỗ trợ trong đánh giá thường xuyên học sinh. Nghiên cứu kĩ Thông tư 27/2020 (áp dụng đối với lớp 1 đến lớp 4; TT 30/2014 và 22/2016 (đối với lớp 5) của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành quy định đánh giá đánh giá học sinh tiểu học và dựa trên

thực tiễn đánh giá học sinh ở lớp, trường để xây dựng kế hoạch trong sinh hoạt chuyên môn.

Lựa chọn các nội dung về đánh giá thường xuyên học sinh để xây dựng kế hoạch như sau:

+ Cách đánh giá thường xuyên theo tiến trình bài học và hoạt động giáo dục; cách quan sát, theo dõi, hỗ trợ, đánh giá kết quả học tập của học sinh và từng nhóm của học sinh qua mỗi hoạt động học; các kỹ thuật đánh giá trên lớp; cách quan sát, nhận định về một số biểu hiện về phẩm chất và năng lực của từng học sinh; cách hướng dẫn học sinh tự đánh giá lẫn nhau; cách phối hợp với phụ huynh học sinh tham gia hoặc quan sát, đánh giá học sinh;

- Đối với nội dung về đánh giá thường xuyên, trong kế hoạch đã nêu rõ bài dạy minh họa, người dạy minh họa, thời gian và địa điểm dạy, ..

- Phân công giáo viên, tổ chuyên môn hỗ trợ giáo viên dạy minh họa và chuẩn bị nội dung chuyên đề.

Việc chuẩn bị bài dạy của giáo viên cần tập trung vào các nội dung sau:

+ Cách giáo viên thường xuyên quan sát, theo dõi, hỗ trợ, đánh giá các kết quả các hoạt động học tập của từng học sinh và từng nhóm học sinh.

+ Các kỹ thuật đánh giá trên lớp như: quan sát, kiểm tra nhanh, phỏng vấn, xem xét sản phẩm; cách hướng dẫn học sinh tự đánh giá lẫn nhau.

+ Cách viết nhật kí đánh giá về mỗi học sinh của giáo viên và hướng dẫn học sinh ghi nhật kí tự đánh giá....

Bước 2. Tổ chức sinh hoạt chuyên môn về đánh giá thường xuyên học sinh theo các Thông tư 27; 30; 22.

- Tổ chức dạy minh họa và dự giờ. Việc dự giờ tôi đã hướng cho giáo viên tập trung vào nội dung đánh giá thường xuyên theo tiến trình bài học và hoạt động giáo dục của giáo viên và học sinh nhằm trả lời các câu hỏi:

+ Giáo viên giám sát, hỗ trợ, đánh giá hoạt động của từng nhóm /từng học sinh như thế nào?

+ Giáo viên đã động viên, khích lệ học sinh hoặc hướng dẫn, hỗ trợ học sinh vượt qua khó khăn trong học tập như thế nào?

+ Các kỹ thuật đánh giá trên lớp nào được giáo viên sử dụng? Các kỹ thuật đánh giá trên lớp nào giáo viên chưa sử dụng

+ Học sinh có biết cách đánh giá và đánh giá bạn hay không?

+ Kết quả đánh giá của giáo viên và kết quả học sinh tự đánh giá và đánh giá bạn như thế nào?

+ Nên điều chỉnh điều chỉnh hoạt động dạy học như thế nào sau giờ dạy?

Bước 3. Thảo luận chung

- Các nội dung đánh giá như: tốc độ học bài, hoàn thành nhiệm vụ học tập; kiến thức; kỹ năng cần thiết, phù hợp với yêu cầu bài học; khả năng vận dụng các kiến thức đã học vào việc thực hiện nhiệm vụ học tập, cũng như khả năng vận dụng trong thực tế hàng ngày của học sinh.

- Sau dự giờ, cần tổ chức cho giáo viên tập trung thảo luận về đánh giá thường xuyên học sinh trong giờ học, các kỹ thuật đánh giá trên lớp. Trên cơ sở đó làm rõ những điều đã học tập được, chia sẻ những băn khoăn, những đề xuất nhằm giúp học sinh tốt hơn thông qua đánh giá.

Cuối buổi thảo luận, với cương vị là Phó hiệu trưởng - phụ trách chuyên môn, tôi đã tổng kết lại các vấn đề nổi bật qua thảo luận và gợi ý các vấn đề cần suy ngẫm về đánh giá học sinh nhằm giúp những người tham dự có thể tự suy nghĩ và lựa chọn biện pháp áp dụng cho việc đánh giá học sinh ở lớp mình.

Bước 4. Áp dụng vào đánh giá học sinh.

Dựa trên kết quả thảo luận và những điều đã quan sát, học tập được qua dự giờ, hoặc nghiên cứu cách đánh giá bài định kỳ các giáo viên, các tổ chuyên môn đổi mới cách đánh giá học sinh vào thực tiễn dạy học ở lớp mình.

8. Biện pháp 8: Đổi mới công tác hoạt động quản lý về chuyên môn của nhà trường.

Việc quản lý, chỉ đạo các tổ chuyên môn vô cùng quan trọng trong việc thúc đẩy và nâng cao chất lượng sinh chuyên môn cũng như chất lượng dạy và học. Từ tình hình thực tế của nhà trường, tôi đã chỉ đạo chuyên môn quản lý tổ chuyên môn như sau:

Chỉ đạo bố trí thời khóa biểu hợp lý, tạo thời gian thuận lợi cho các tổ chuyên môn sinh hoạt theo định kỳ.

Luôn quan tâm, theo dõi cũng như kiểm tra sinh hoạt chuyên môn của các tổ. Dành thời gian dự họp với các tổ chuyên môn. Việc dự họp với tổ chuyên môn là vô cùng cần thiết bởi vừa nắm bắt được tình hình hoạt động chuyên môn, vừa lắng nghe tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của giáo viên để từ đó đề ra những giải pháp chỉ đạo phù hợp với từng tổ, kịp thời động viên, khích lệ tổ trưởng cũng như giáo viên nỗ lực phấn đấu để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Thường xuyên kiểm tra hồ sơ tổ, đặc biệt là biên bản sinh hoạt tổ chuyên môn.

Thường xuyên giao ban giữa Ban lãnh đạo nhà trường với các tổ trưởng chuyên môn vào chiều thứ Hai hàng tuần. Thông qua các cuộc họp này, tổ trưởng báo cáo việc thực hiện chương trình và công việc trong tuần, đồng thời Ban lãnh đạo sẽ triển khai các công việc tuần tới của nhà trường. Từ đó, tổ lên kế hoạch hoạt động từng tuần để chỉ đạo giáo viên thực hiện.

Tiếp tục bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ trong công tác quản lý, chỉ đạo của tổ trưởng chuyên môn. Coi đây là lực lượng nòng cốt trong việc giúp nhà trường thực hiện các hoạt động chuyên môn và nâng cao chất lượng giáo dục.

III. Hiệu quả của sáng kiến

Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, tôi đề xuất các biện pháp chỉ đạo công tác nâng cao chất lượng đổi mới sinh hoạt chuyên môn trong nhà trường theo mô hình trường học mới. Về cơ bản các biện pháp này đã và đang phát huy hiệu quả. Cụ thể chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên môn ở trường tôi ngày một nâng cao. Giáo viên đã hiểu biết, nhận thức sâu sắc hơn về sinh hoạt chuyên môn mới. Giúp thay đổi văn hóa nhà trường, làm cho mối quan hệ giữa các thành viên trong nhà trường ngày càng thân thiện gần gũi hơn, tạo dựng niềm tin, sự tôn trọng, tinh thần học hỏi, sự hợp tác và ý thức lắng nghe giữa các thành viên trong nhà trường. Sinh hoạt chuyên môn mới làm dày thêm vốn kinh nghiệm dạy học cho giáo viên để từng bước cải tiến cách dạy nâng cao chất lượng học tập của học sinh qua các hoạt động có ý nghĩa. Giáo viên tích cực, nhiệt tình khi tham gia sinh hoạt chuyên môn. Đội ngũ giáo viên ở trường đã không ngừng nâng cao năng lực chuyên môn, vững vàng về tay nghề, đáp ứng được nhu cầu phát triển của xã hội.

Cũng trong năm học này chất lượng của các buổi sinh hoạt chuyên môn đã tăng lên một cách đáng kể, các ý kiến chia sẻ sôi nổi hơn, thời gian sinh hoạt thường kéo dài cả buổi và thực sự có hiệu quả. Tất cả các ý kiến đều được tôn trọng, được mọi người lắng nghe. Các ý kiến tập trung vào vào tình huống học tập cụ thể của học sinh giúp cho tập thể giáo viên có hiểu biết sâu sắc hơn về học sinh. Trong buổi sinh hoạt chuyên môn đã tạo niềm tin, sự tôn trọng đồng nghiệp, tăng sự hiểu biết và kinh nghiệm dạy học để có thể cải tiến được phương pháp dạy học.

Số lượng giáo viên giỏi cấp huyện, giáo viên dạy giỏi cấp trường đã được tăng lên về số lượng cũng như chất lượng so với những năm học trước, làm nền tảng vững chắc cho hội thi giáo viên dạy giỏi trong năm học tiếp nối. Chất lượng mũi nhọn cũng như chất lượng đại trà ngày một tăng cao. Năm học 2023-2024 nhà trường đã có học sinh đạt giải cao trong kỳ các hội thi cấp huyện. Kết quả cụ thể như sau:

* Giáo viên

- Cấp huyện: 01 giải nhì thi kỹ năng CNTT của quản lý; 01 giải nhì thi kỹ năng của giáo viên; 01 giải KK thi Kỹ năng CNTT của nhân viên ; 01 giải nhì

thiết kế bài giảng Elearning; 01 giải ba thi GV giỏi ; 01 giải KK thi giáo viên giỏi.

- Cấp thành phố: 01 giải ba thiết kế bài giảng Elearning.

* Học sinh

- Cấp huyện: 02 giải nhì đấu trường toán học Vioedu; 02 giải ba đấu trường Vioedu; 6 giải khuyến khích đấu trường Toán và Tiếng việt Vioedu

- Cấp thành phố: 01 giải khuyến khích đấu trường Toán Vioedu.

- 1 giải đồng giao lưu toán Kanggaru cấp quốc gia.

IV. Tính khả thi

Bước đầu có thể khẳng định các biện pháp này là có tính khả thi và có thể áp dụng cho các trường nằm trong dự án và các trường nhân rộng và áp dụng.

V. Thời gian thực hiện đề tài, sáng kiến

Sáng kiến được áp dụng trong năm học 2023-2024 và tiếp tục áp dụng cho các năm học sau.

VI. Kinh Phí thực hiện đề tài sáng kiến

Để thực hiện đề tài này tôi hoàn toàn không tốn kinh phí. Đó là sự mong mỗi nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn nơi tôi đang công tác.

PHẦN III. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT

1. Với nhà trường:

Cần tổ chức thường xuyên các lớp tập huấn về đổi mới sinh hoạt chuyên môn.

Hiệu trưởng, phó Hiệu trưởng cũng như tổ trưởng, tổ phó chuyên môn phải năng động, sáng tạo trong việc vận dụng các biện pháp chỉ đạo nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn trong nhà trường. Tạo mọi điều kiện về cơ sở vật chất, bố trí sắp xếp thời gian phù hợp cho sinh hoạt chuyên môn.

2. Với giáo viên

Mỗi giáo viên phải nhận thức được về mục đích, ý nghĩa của việc đổi mới sinh hoạt chuyên môn. Từ đó có ý thức tham gia sinh hoạt chuyên môn đầy đủ, tích cực, nhiệt tình. Từng cá nhân cần có những phương pháp dạy học nâng cao chất lượng công việc, chất lượng mũi nhọn của đơn vị. Tiếp tục đổi mới toàn diện nội dung, phương pháp và hình thức sinh hoạt chuyên môn theo hướng đã làm một cách tích cực và bền vững.

3. Với Phòng giáo dục – đào tạo:

Cần đẩy mạnh hơn nữa việc chỉ đạo tổ chức sinh hoạt chuyên môn liên trường, đây là dịp để mỗi một giáo viên học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau nhằm thực hiện tốt hơn việc nâng cao năng lực chuyên môn của bản thân.

Trên đây là tài ***“Một số biện pháp quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn ở trường Tiểu học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường”*** mà tôi đã nghiên cứu và áp dụng vào trường Tiểu học Minh Quang B. Mặc dù đã có rất nhiều cố gắng nhưng chắc rằng còn có những thiếu sót. Kính mong nhận được những ý kiến đóng góp của hội đồng khoa học các cấp để sáng kiến được đưa vào thực hiện đạt hiệu quả cao./.

Minh Quang, ngày 05 tháng 5 năm 2024

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN
(ký tên, đóng dấu)

Người viết sáng kiến

Nguyễn Thị Thu Thủy